

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

(๓) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๔) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียนและนักศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่นักเรียนผู้ซึ่งศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่สถานศึกษานั้นจะมีกฎหมายกำหนดเรื่องการแต่งกายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว

ข้อ ๕ ลักษณะของเครื่องแบบนักเรียนแบ่งตามระดับและประเภทการศึกษา ดังนี้

- (๑) เครื่องแบบนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา
- (๒) เครื่องแบบนักเรียนระดับประถมศึกษา
- (๓) เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- (๔) เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา
- (๕) เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีพ และระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา
- (๖) เครื่องแบบนักเรียนสำหรับสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

(๙) เครื่องแบบนักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาเอกชน สอนศาสนาอิสลาม

ข้อ ๖ เครื่องแบบนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด หรือคอปกกลม แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีด้า สีน้ำเงิน สีกกรมท่าหรือสีแดง ขาสั้น

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีด้า แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูกหรือมีสายรัดหลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด หรือคอปกกลม แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐบาลใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีด้า สีน้ำเงิน สีกกรมท่าหรือสีแดง แบบจีบรอบตัวหรือยาวเพียงได้เข่า แบบจีบทบรอบเอว หรือทับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีด้า แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า ชนิดผูก หรือมีสายรัดหลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๗ เครื่องแบบนักเรียนระดับประถมศึกษา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด เชิดไปโล หรือคอปกกลม แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีด้า สีน้ำเงิน สีกกรมท่า หรือสีกาตี แบบสุภาพ ขาสั้น

(๔) เข็มขัด หนัง สีด้าหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีด้าหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต คอบัว หรือคอปกกลาสีผูกด้วยผ้าผูกคอ ชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสี สีดำหรือสีกรมท่า แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบจีบรูดรอบตัวหรือจีบทบรอบเอว หรือพับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๘ เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีเทา แบบสุภาพ ขาสั้น

(๔) เข็มขัด หนัง สีดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ชนิดหัวกลม นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอปกกลาสีผูกด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสี สีดำหรือสีกรมท่า แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง -เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

(๕) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๙ เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาที่ออกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้า
ด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กางเกง ผ้าสีดํา สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสีกาเกี แบบสุภาพ ขาสั้น

(๔) เข็มขัด หนังสีดํา หรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ชนิดหัวกลัด

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดําหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาที่ออกเสื้อเบื้องขวา
บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

(๓) กระโปรง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ
ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) เข็มขัด หนังหรือผ้า สีดํา หัวเข็มขัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด
หุ้มด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๑๐ เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทอาชีพและระดับ
อุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ตผูกเนคไท แขนสั้นหรือแขนยาว

(๒) เครื่องหมาย ดัดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาที่ออกเสื้อเบื้องขวา

(๓) กางเกง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาวยาว

(๔) เข็มขัด หนังสีดํา หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของสถานศึกษา

(๕) รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดํา แบบหุ้มส้น ชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้น สีดํา

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้นหรือแขนยาว

(๒) เครื่องหมาย ดัดเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษาที่ออกเสื้อเบื้องขวา

(๓) กระโปรง ผ้าสีดําหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ เมื่อสวมแล้ว

ชายกระโปรงคลุมเข่า

(๔) เข็มขัด หนังสือคำ หัวเข็มขัดเป็นโลหะตราของสถานศึกษา

(๕) รองเท้า หนังสือคำใบสีคำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสันสูง

ไม่เกิน ๒ นิ้ว

ข้อ ๑๑ เครื่องแบบนักเรียนสำหรับสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเช็ด แขนสั้น หรือแขนยาว

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหมสีแดง

(๓) หมวก ใช้หมวกสีขาว (กะปิเยาะห์) หรือหมวกสีดำ (ซอเกาะห์)

ในโอกาสอันสมควร

(๔) กางเกง ผ้าสีคำ สีนํ้าเงินหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ ขาวยาว

(๕) เข็มขัด หนังสือคำ หัวเข็มขัดเป็นโลหะชนิดหัวกลัดหรือหัวเข็มขัด เป็นตราของสถานศึกษา

(๖) รองเท้า หนังสือคำใบสีคำ แบบหุ้มส้น

(๗) ถุงเท้า สั้น สีดำ

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ กุรงสีพื้น ไม่มีลวดลาย แบบคอกลมไม่มีปก

(๒) เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวา และที่ผ้าคลุมศีรษะ บนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหมสีแดง

(๓) ผ้าคลุมศีรษะ ผ้าสีพื้น ไม่มีลวดลาย ลักษณะเย็บเป็นถุง หรือคัดเย็บ

ในลักษณะอื่น ซึ่งต้องคลุมศีรษะทั้งหมด เว้นใบหน้า ชายผ้าคลุมศีรษะคลุมไหล่

(๔) กระโปรงหรือโสร่ง

กระโปรง ผ้าสีพื้น ไม่มีลวดลาย แบบทรงปลายบาน ไม่มีจีบหรือมีจีบ หรือเกล็ดความยาว เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมข้อเท้า

โสร่ง มีลักษณะเช่นเดียวกับผ้าถุงหรือผ้าโสร่งทั่วไป เป็นผ้าสีพื้น ไม่มีลวดลาย ขนาดกว้างพอเหมาะ ไม่ผ่าข้างหรือรัดรูป เมื่อสวมแล้วชายผ้าโสร่งคลุมข้อเท้า

(๕) รองเท้า หนังสือคำใบสีขาว แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า

(๖) ถุงเท้า สั้น สีขาว

ข้อ ๑๒ เครื่องแบบนักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่น นอกจากสถานศึกษาเอกชน สอนศาสนาอิสลาม

นักเรียนชาย

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

(๒) เครื่องหมาย ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์หรือเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษากำหนด ปักหรือติดที่อกเสื้อเบื้องขวา

(๓) กางเกง ใช้ผ้าสีเดียวกันกับสีผ้าของกางเกงนักเรียนทั่วไปที่ใช้ในสถานศึกษานั้น ขาขาวระดับตาตุ่ม ปลายขาพับเข้าด้านใน

(๔) เข็มขัด หนังสือคำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัวกลัด สำหรับผู้ที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้ หรือหัวเข็มขัดเป็นตราของสถานศึกษา

(๕) รองเท้า หนังสือหรือผ้าใบสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

(๖) ถุงเท้า สั้นสีขาว สีน้ำตาล หรือสีดำ

นักเรียนหญิง

(๑) เสื้อ ผ้าสีขาวคอปกบัว ผ่าด้านหน้าตลอด แขนยาว ปลายแขนจีบรูด มีสายกว้าง ไม่เกิน ๕ เซนติเมตร ตัวเสื้อยาวคลุมสะโพก ไม่รัดรูป

(๒) เครื่องหมาย ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์หรือเข็มเครื่องหมายของสถานศึกษา ตามที่สถานศึกษากำหนด ปักหรือติดที่อกเสื้อเบื้องขวาและที่ผ้าคลุมศีรษะ

(๓) ผ้าคลุมศีรษะ ใช้ผ้าสีขาวเกลี้ยงไม่มีลวดลาย หรือสีเดียวกันกับสีผ้าของกระโปรง สีเหลี่ยมจัตุรัส ความยาวด้านละ ๑๐๐ - ๑๒๐ เซนติเมตร ขณะสวมใส่เย็บติดตลอด ตั้งแต่ใต้คางจนถึงปลายมุมผ้า

(๔) กระโปรง ใช้ผ้าสีเดียวกันกับสีผ้าของกระโปรงนักเรียนทั่วไปที่ใช้ในสถานศึกษานั้น แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้ว ชายกระโปรงคลุมข้อเท้า

(๕) รองเท้า หนังสือหรือผ้าใบสีน้ำตาล มีสายรัดหลังเท้าหรือแบบหุ้มส้น หุ้มปลายเท้า มีส้นสูงไม่เกิน ๒ นิ้ว ไม่มีลวดลาย

(๖) ถุงเท้า สั้นสีขาว ไม่มีลวดลาย ปลายถุงเท้าไม่พับ

นักเรียนซึ่งนับถือศาสนาอิสลามในสถานศึกษาอื่นนอกจากสถานศึกษาเอกชน สอนศาสนาอิสลาม อาจเลือกแต่งเครื่องแบบนักเรียนตามวรรคหนึ่งหรือคัมแบบที่สถานศึกษากำหนดได้ตามความสมัครใจ

ข้อ ๑๑ ให้สถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการแต่ง วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งเครื่องแบบนักเรียน ดังนี้

(๑) ชนิดและแบบของเครื่องแบบ รวมทั้งจัดทำรูปเครื่องแบบตามระเบียบนี้ไว้เป็นตัวอย่าง

(๒) เครื่องหมายของสถานศึกษา

การกำหนดรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษาขอความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งหรือผู้กำกับดูแลสถานศึกษานั้น แล้วแต่กรณี และประกาศให้นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนทราบ

ข้อ ๑๔ สถานศึกษาใดมีความประสงค์จะขอใช้เครื่องแบบเป็นอย่างอื่นนอกจากที่กำหนดในระเบียบนี้ ให้ขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งหรือผู้กำกับดูแลสถานศึกษานั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ สถานศึกษาใดจะกำหนดให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบลูกเสือ เนตรนารี ชุดสากล นักศึกษาวิชาทหารหรือแต่งชุดพื้นเมือง ชุดไทย ชุดลำลอง ชุดฝึกงาน ชุดกีฬา ชุดนาฏศิลป์ หรือชุดอื่น ๆ แทนเครื่องแบบนักเรียนตามระเบียบนี้ในวันใด ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด โดยคำนึงถึงความประหยัดและเหมาะสม

ข้อ ๑๖ ในกรณีมีเหตุจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษให้สถานศึกษาพิจารณาขออนุญาตก่อนดำเนินการแต่งเครื่องแบบนักเรียนได้ตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๗ นักเรียนซึ่งศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาคอมพิวเตอร์ให้แต่งกายสุภาพ

ข้อ ๑๘ นักเรียนผู้ใดไม่แต่งเครื่องแบบนักเรียนโดยไม่ได้รับขออนุญาตตามระเบียบนี้ ให้สถานศึกษาพิจารณาลงโทษทางวินัยตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนและนักศึกษาตามความเหมาะสม

ข้อ ๑๙ สถานศึกษาใดที่ใช้เครื่องแบบนักเรียนอยู่แล้วตามระเบียบเดิม หรือใช้เครื่องแบบเป็นอย่างอื่น โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับให้คงใช้ได้ต่อไป

ข้อ ๒๐ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายศรีเมือง เจริญศิริ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ